



תיאטרון
חיפה
תיאטרון יוצר שינוי

לילה- עשורים

מאת יהושע סובול

ליל ה- עשרים

מאת: יהושע סובול

עיבוד ובימוי: נועה רבן
 עיצוב תפאורה ותלבושות: מאור צבר
 מעצבת שותפה: קארין בראונר קומאי
 עיצוב תאורה: דיו וולושין
 מוסיקה: אופיר נהרי, מתן ביטון
 כוריאוגרפיה: סער מגל
 ע. במאית: כנען אליאל
 בהשתתפות:
 קרן אור- נחמה
 ארז ביטון- עקיבא
 ננבה מאור- שפרה
 מיטל נר- מרים
 ולדיסלב פסחוביץ- נפתלי
 רון ריכטר- משה
 ארז שהרבני- אפרים

ניהול הצגה: יואלית אליכין, ענת זמיר
 מנהל הפקות: דור שלום
 מנהל טכני: עופר טל
 תאורה: ניר ריקון
 סאונד: יוסי דולב
 מתפרה: סרגיי קאשין
 ייצור תפאורה: תיאטרונית
 תכנייה:
 עריכת תוכן: יהונדב פרלמן
 עריכה והפקה: עדי רונן
 עיצוב: סטודיו דותן לידז"י
 צילום: יואב איתיאל- צילום במה, אילן בשור- סטודיו

משך ההצגה: כשעה ועשרים ללא הפסקה
 הצגה ראשונה בתיאטרון חיפה: ב-14 לאפריל 2016, ו' בניסן תשע"ז





גשר על פני הזמן

באחד הראיונות סביב המחזה מספר יהושע סובול, המחזאי, כי ההצגה הראשונה של 'ליל העשרים' התקיימה בקיבוץ מרחביה, במחווה למנהיג מ"פ' ומי שהיה בחבורת ביתניה המקורית - מאיר יערי הקשיש. בתום ההצגה פנה אליו יערי ואמר: "נטית גשר על פני הזמן". בדברים אלו כיוון יערי לחיבור שעשה סובול בין צעירי ביתניה בתחילת המאה העשרים ללהקת השחקנים הצעירה שהציגה את המחזה לראשונה בבימויה המופתי של נולה צ'לטון על במת תיאטרון חיפה בחודש ינואר בשנת 1976.

חוה נובק, מבקרת התיאטרון של עיתון 'דבר' המנוח כתבה באותם ימים: 'משהו מזר ונדיר מתרחש בהצגה החדשה של תיאטרון חיפה. 'ליל העשרים'... ההצגה תמה, האורות נדלקים, והקהל המריע מסרב לעזוב את האולם. כאילו אינו מאמין שהגיע לסיומה ההתרחשות האינטנסיבית שהיה שותף לה'.

תגובתו החמה של הקהל אז נבעה מהחיבור שעשתה ההצגה בין תחושת המשבר שפוקדת את קבוצת החלוצים הקטנה בביתניה, לשבר העמוק בחברה הישראלית שלאחר מלחמת יום הכיפורים. יהושע סובול מספר כי תחושת המשבר הוא שלחה אותו 'למקום ממנו התחיל הכול', לאותה קבוצת צעירים חדורי אידאליים בביתניה, מתוך כמיהה לחזור לנקודת ההתחלה של המדינה שנפלה ממרומי האופוריה של מלחמת ששת-הימים לתהום העמוקה שלאחר מחדל יום הכיפורים.

גם כיום ישנה תחושת שבר בחברה הישראלית. מבחוץ – המציאות הגיאופוליטית על איומיה השונים ומבפנים הפער ההולך ומעמיק בין המחנות הפוליטיים הניצים. לעיתים נדמה כי הערעור על הלגיטימיות של מדינת ישראל מבחוץ מתחרה במאבק על זהותה של המדינה מבפנים.

באותה רשימת ביקורת משנת 1976 כותבת חווה נובק: 'מחר תצא הקבוצה לדרך. האם לילה שכזה חיזק אותה? החליש אותה?... נראה שעד היום התשובה לא ניתנה עדיין. חמישים שנה ויותר חלפו מאז והספקות נותרו'.

את מלאכת בימוי המחזה בחרנו להפקיד בידיה של נועה רבן, מהבמאיות הצעירות הבולטות היום בתיאטרון ישראלי וצרפנו לנועה את 'החיפאית' - להקת השחקנים הצעירים של תיאטרון חיפה. כל זאת מתוך שאיפה לנטות, גם אנחנו, 'גשר על פני הזמן', לחזור לימי ההפקה הראשונה של המחזה ומשם הלאה – לימי ביתניה עילית.

ואכן, ברוח הימים האלה, ההפקה החדשה של 'ליל העשרים' שמה את הדגש על הדינמיקה הקבוצתית המתחוללת במהלך הלילה, על מערבולות הרגש ועל הדחפים המיניים אשר עומדים מאחורי המילים הגבוהות של האידיאליסטים הצעירים. באמצעות אותן דמויות מופלאות של בני העלייה השלישית אנו מבקשים לענות לעצמנו על שאלות כמו: מי אנחנו היום ביחס אליהן? איזה סוג של שיח ניתן לנהל בין מדינת ישראל של תחילת המילניום לימי הורתה ולידתה? ובסיכומו של דבר - באיזו חברה אנחנו רוצים לחיות?

משה נאור
מנהל אמנותי, תיאטרון חיפה

ניצה בן-צבי
מנכ"לית תיאטרון חיפה



תקציר

ליל העשרים באוקטובר שנת 1920. על מדרון ההר בביתניה-עילית מכונסת חבורה של צעירות וצעירים, מראשוני העלייה השלישית, בוגרי תנועת השומר הצעיר. זהו הלילה האחרון על מורדות ההר הקירח. מחר, עם שחר, הם עתידים לרדת לישוב הקבע שלהם, לאדמות מנסורין, לפגוש את האריסים הערבים שעיבדו את האדמות הללו. אולי להתעמת איתם.

אלא שהעימות הצפוי על הסכנה הכרוכה בו מוביל את החבורה לבולמוס של ווידויים, לחשיפה עצמית ורעב נורא למגע. כל מה שהודחק ונחסם, כל מה שהיה חבוי מאחורי חומות הגנה של אידאליזם מהפכני ודימוי עצמי רגיש של אנשים צעירים, מתפרץ החוצה בכוח אדיר, מציף פחדים נוספים, מניע מערבולות של רגש ודחפים מיניים עזים.

כשיאיר השחר שוב לא יהיו היחסים בין חברי הקבוצה מה שהיו בליל אמש. הגשמת החלום המשותף תיאלץ אותם להתגבר יחד על הספקות של כל אחת ואחד, לגשר על פערים אידאולוגיים ולמצוא את המקום האמתי בו הם אוהבים את עצמם ואת הקבוצה.

נעגוע אל העתיד // חוקי צור

בראשית שנת תרפ"א 1920 עלתה קבוצה של ראשוני תנועת השומר הצעיר לנבעה המשקיפה לכנרת, לביתניה - עילית. הקבוצה קיבלה על עצמה לשתול זיתים. חברה היו פועלי חברת יק"א שבאדמתה, על שפת הירדן, הוקמה חווה לניסויים חקלאיים בשם: ביתניה - תחתית. החברה על ההר הייתה מיוחדת בחלומותיה. היא ביקשה להקים חברה שאינה מבוססת על חוקים או תקנונים אלא על גילוי לב ואהבה. חצי שנה ישרה הקבוצה בביתניה עד שהתאחדה עם קבוצה אחרת של השומר הצעיר שסללה את הדרך מרמת ישי לחיפה. חצי השנה הזו הייתה לאגדה חלוצית מכוונת. כל שנה עולים בוגרי השומר הצעיר לנבעה ללמוד על ימי הזהב ההם שנעדרו בחטף.

לאחר ירידתה של החברה מההר היא נוכחה לדעת כי אפילו החלוצים הוותיקים בארץ אינם מבינים אותה. לא את הווידויים, לא את שפת התיאטרון והשירה הגבוהה בה השתמשו בימי הרעב והאבטלה ומכיוון שכן, החליטו חברה, אלו שבאו מביתניה ואלה שהתאחדו עמם, לכתוב ספר של וידויים שיצא לאור תחת השם: "קהל־תנו" ועל ידי כך להסביר את מעשיהם לעולם.

שניים היו מנהיגיהם: מאיר יערי, לימים המנהיג הבלתי מעורער של השומר הצעיר בארץ ובעולם, ודוד הורוביץ - מי שלימים יהיה לנגיד בנק ישראל. באותם ימים עזב מאיר יערי את החברה עקב ביקורת שהוטחה בו ערב פרסום הספר וערב עלייתה של הקבוצה להתיישבות בבית אלפא - הקיבוץ הראשון של השומר הצעיר בארץ. כמעט יובל שנים לאחר מכן, בשנות השבעים, פרסם דוד הורוביץ ספר אוטוביוגרפי ובו תיאור סרקסטי ונוסטלגי של התקופה והחברה. בספרו תקף הורוביץ את מאיר יערי על ניסיונו להשתלט ביכולתו הכריזמטית על החברה. מעל דפי עיתונות התקופה ענה יערי להורוביץ בתקיפות.

חומרי המחזה שכתב יהושע סובול מבוססים על הכתוב ב'קהל־תנו'. בהפקה הראשונה של המחזה בתיאטרון חיפה, בשנת 1976, חבורת השחקנים בהדרכת הבמאית נולה צ'לטון עשתה חזרות להצגה תוך שחבורת השחקנים טועמת את אופייה אינטימי של הקבוצה, פרי רוחה

של תנועת השומר הצעיר. באותה הפקה עוד צפו חלק מהגיבורים ההיסטוריים של חברות ביתניה.

במחזה המוצג לפנינו שני גיבורים. אחד רגיש ואחד מבקש לעשות. האחד מסתתר מאחורי סיסמאות גדולות ומגייס אותן כמניע לפעולה והשני קורא לביור ולעצירה מיוחדת גורל המפעל המשותף. לקורא את דבריו של מאיר יערי, שלא הודפסו ב'קהל־תנו' אך נשארו עמנו, מתברר עד כמה רגישותו הקיצונית ועודף הרפלקסיה שלו הובילה אותו, בדעיכה, לנחישות ועשייה. עד כמה אלו שהיו בטוחים בעצמם ובסיסמאותיהם, לעתים קרובות, לא הצליחו להפוך את אמונתם הרעיונית למעשה של ממש. המנסה לחלק את האנשים בין 'הרגישים' לבין 'העושים', בין מי שחושב כי הלבטים והעשייה סותרים זה את זה, החושב כי מי שרגיש חייב להיות עצור בעשייתו ומי שעושה צריך להתעלם מרגישותו - מדבר בשפת שנות השבעים של המאה הקודמת ולא של שנות העשרים. ואכן ההצגה ליל העשרים היא ניסיון לפרש את תקופתה.

'קרבת נפש ורוח בין האנשים' הגדיר הסופר יעקב רבינוביץ את קבוצת דגניה אם הקבוצות. להגדרה זו לא הסכימו אנשי ביתניה - עילית וחלוצי השומר הצעיר. הם טענו כי כגודל החלום וכעומקו של הקשר בין החברים כך תגדל עוצמתה של הקבוצה ששמה לה למטרה להקים חברה מתקנת עולם. אמנם גלגולי החברות והאינטימיות בחברה החלוצית אינם סיפור עם הפי-אנד, אך יש בהם סיפור אמתי. שאלת החברותא העסיקה פסיכולוגים, סוציולוגים, אנתרופולוגים ופילוסופים גדולים אך ספק אם יש ניסיון דומה של חברה קונקרטי להתמודד במודע עם שאלה זו כחברה חיה, מתפתחת, חברה המבוססת על בחירה ועל חירות. על ביצוע משימה בערנות פוליטית, גם אם בעלת צביון רומנטי ביותר. כך היה בקיץ וסתיו 1920 בביתניה - עילית ולאחר מכן - על הכביש הנסלל לעיר חיפה.

בתנועה הקיבוצית היו שתי דרכים לתפישת החברותא. האחת, שאומצה על ידי אנשי השומר הצעיר, טענה כי יש לטפח את החברותא בין האנשים. שהחברה האינטימית מניעה אנשים לצאת מהמעגל בו הם חיים על מנת



לבצע משימה. המתנגדים לגישה זו טענו כי האינטימיות והחברות הם רק תוצאה נלווית של העיקר: העבודה. שתי המסורות נוסו לעומק בתנועה הקיבוצית שגילתה את מגבלותיהן. לא פלא שהניסוח הקיצוני של שתיהן בא לידי ביטוי דווקא בעלייה השלישית, זו שהגיעה ארצה אחרי מלחמת העולם הראשונה: בתנועת השומר הצעיר שניסחה את האינטימיות כעיקרון לבין גישת גדוד העבודה שהעמידו את המעשה במרכז הווייתה. העלייה השלישית הייתה עלייה של צעירים, עלייה שהתרחשה אחרי התמוטטות תרבותית של עולם במלחמה, מלחמה בה מת האדם הישן והאדם החדש - צלילתו רק החלה להצטייר באופק הרחוק. תקופה בה התחוללה שואה יהודית גדולה.

במלחמות האזרחים הגדולות באוקראינה ובפולין נרצחו למעלה מ-150.000 יהודים. עיירות שלמות נמחקו. בשנים אלו קרסה סמכות האבות ונקרעה דמותן של אימהות. עבור החלוצים הצעירים - ארץ ישראל הבטיחה תערוכת של חלום עם אתגר. יצירת נעורים. האם ניתן לקוות? האם ניתן לנסות? האם כל ניסוי לא נגזר לכישלון?

דור זה של חלוצי השומר הצעיר נאחז יותר בפסיכואנליזה של פרויד מאשר בדיאגנוזה החברתית של מארקס. מפרויד הוא קיבל מסר לחינוך, לעשייה חברתית של תנועת נוער. התפישה של חשיבות הארוס, לא הייתה מכוונת לראייה מפוכחת של בריאות הנפש של היחיד אלא לגאולה המגיעה דרך האהבה המשחררת את הציבור.

תפישת זו של 'האהבה החופשית' הועמדה במבחן קשה בביתניה - עילית. בקבוצת החלוצים היו רק ארבע נשים ולפי הידוע לנו התקיים שם מעין מנזר יחידי שהאמין באהבה חופשית.

למרות שבימינו יכולת התקשורת הטכנית בין אדם לאדם התעצמה באופן דרמטי, עדיין נושא הקשר האנושי הישיר, ללא תיווך של מכשירים וחוקים, מאתגר ומעורר שאלות. האם עודף התקשורת אינו מסתיר חוסר יכולת



ליל העשרים או כוח-אנוש // יהושע סובול



כשנתבקשתי לכתוב דברים לתכניה של ההפקה החדשה של "ליל העשרים", טיפסתי על סולם ועליתי למדף העליון בארון הספרים בחדר העבודה שלי, והורדתי משם תיק ישן שמכיל את הגרסה הטרומית של המחזה ואת גרסתו הראשונה שהודפסה ושוכפלה בתיאטרון חיפה בנובמבר 1975, לקראת התחלת החזרות בבימויה של נולה צ'ילטון. גליתי שבגרסתו הטרומית, שנכתבה בשנת 1974, נקרא המחזה "ליל העשרים - או: כוח אנוש".

הכותרת המשנית "כוח אנוש", שנשתכחה מזיכרוני, לימדה אותי מה ראיתי בגיבורי הדרמה שהתכוננתי לכתוב: ראיתי בהם בני-אדם שמגייסים את מלוא העוצמה האנושית העומדת לרשותם כדי לממש את חלום הנעורים שלהם לייסד חברה שמבוססת על אחווה, שיתוף ושוויון מלא בין חבריה, נשים כגברים. מהכותרת הנשכחת "כוח אנוש" למדתי שכאשר התרכזתי בטקסטים הגנוזים בארכיונים ובאלה שהודפסו בקובץ "קהל'תנו", קלטתי אילו כוחות גייסו אותם צעירים וצעירות שלא הסתפקו בהגירה מאירופה לארץ-ישראל של 1920, אלא שאפו ואף הקימו חברה אנושית שאין לה כמעט אח ורע בתולדות המין האנושי. הם גייסו כוחות שהצליחו לפוצץ את האגו המבודד את האדם מחבריו. הם פוצצו ופרקו את האגו שהופך



את החברה האנושית לעדר של אגואיסטים שמוכנים לנצל, לרמות ולעשוק איש את רעהו כדי לחמוס, לצבור ולהרבות איש-איש לעצמו עוד ועוד ממון, רכוש וכוח. זה האגו הגורם לעדר של אגואיסטים להתלכד סביב מנהיג אגו-מאניאק ולייסד עמים אגואיסטים שמוכנים לנצל, לשעבד, לעשוק ולחמוס עם את רעהו כדי להרבות עוד ממון, עוד כוח עוד אדמה ועוד מרחב מחיה. כמה "כוח אנוש" דרוש כדי שהיחיד והחברה יגיעו למדרגה של יכולת וויתור על האגואיזם הקדוש והמקודש, שבעזרתו כל "אני" רואה את עצמו כ-"אני ואפסי עוד", כל-אדם רואה את עצמו כ-"אדם עליון" וכל עם רואה את עצמו כ-"עם נבחר" בן ל-"גזע עליון", שסופו לייצר את "עידן הבידוד האנושי" כלשונו של דוסטוייבסקי שמאפיין אותו בחריפות מצמררת בספרו "האחים קרמאזוב". וכך מתאר דוסטוייבסקי את העידן שכנגדו מתמרדים צעירי "ליל העשרים": "כל אחד שואף היום לבדל ככל האפשר את אישיותו שלו, רוצה לחוש בקרבו את מלאות החיים כולה, אלא שכל מאמציו סופם שהם מביאים לא למלאות החיים אלא להתאבדות מלאה, שכן במקום להגיע לידי הגדרה מלאה של הווייתו, הוא שוקע בבידוד מוחלט... כל אחד מתבודד לו במאורתו, כל אחד מתרחק מרעהו, מתחבא, מחביא כל מה שיש לו, וסופו שהוא נרתע מפני הבריות ומרתיע את הבריות מעליו".

כשהסתכלתי במועד בו התחלתי לכתוב את "ליל העשרים" נוכחתי לדעת שזה קרה חודשים מעטים אחרי שהשתחררתי משישה חודשי שירות מילואים שהחלו במוצאי יום-כיפור ב-6 באוקטובר 1973. התחלתי לכתוב את המחזה כשרשמי המלחמה המרה והמחרידה עדיין טריים ומבעבעים ומרתחים את הדם בעורקים, לפני ש-"הכול" ו-"עוכלו" והדחקו ונקברו עמוק מתחת לסף התודעה. כתבתי את המחזה לפני שלמדנו להתכחש לאפשרות החורבן שכל מלחמה בעבר וכל מלחמה בעתיד טומנת בחובה.

כתבתי את המחזה בתחושה שבעזרת מנהיגו תמרנו את עצמנו לזיחיות דעת של בטחון מוחלט בכוחנו לצאת מנצחים מכל מלחמה, וטיפחנו יוהרה של בני גזע עליון שמרשה לעצמו להתעלם מהסבל, התסכול והייאוש שהוא גורם לבני-אדם הנתונים לשלטונו, לשבט ולחסד. כתבתי את המחזה בתחושה שהתמכרנו לסם האגואיזם הלאומי, סם משכר שמבודד את האדם ואת העם מבני-אדם ומעמים אחרים. כתבתי את המחזה כשיצאתי לחפש את הזמן והמקום ובני-האדם שהיה להם הכוח האנושי והייתה להם העוצמה האנושית לסלק מחייהם את האגואיזם המאניאקי, המייצר את עידן הבידוד האנושי, ובחיפושיי מצאתי את חבורת הנערות והנערים שישבו במחנה זמני על הר-ביתניה, בין יבנאל וכנרת, וחלמו שם על ייסוד חברה שבה כל אדם ייתן לכל אדם את כולו, בלי שיו, "מבלי להתבודד איש במאורתו, מבלי להתרחק איש מרעהו, ומבלי לצבור לו עושר בבדידות, ולחשוב: כמה חזק אני עכשיו, וכמה מובטחת פרנסתי, ואין הוא יודע, השוטה, שככל שהוא צובר יותר, כן הוא שוקע יותר בחוסר אונים קטלני" - כדברי דוסטוייבסקי.

הלכתי לימי ביתניה הנשכחים, לאותה חבורת נערות ונערים שקרעו את עצמם במלוא-כוח-אנוש מעולם הבידוד האנושי ומעידן הבידוד האנושי, וחשו חובה "לשמש פתאום דוגמה ומופת, ולחלץ את נפשם מן הבידוד אל האחוה בגבורתה, גם אם יחשבום לשוטי-אלוהים - ובלבד שלא יגווע הרעיון הכביר" - רעיון האחוה, השיתוף והשוויון הכול-אנושי. האם נדרשו לכך כוחות על-אנושיים? בצעירי ביתניה גליתי בני-אדם שלא קוללו בכוחות על-אנושיים. מצאתי בהם בני אדם אנושיים, לא יותר מדי אנושיים, אבל כאלה שגייסו את מלוא כוח-האנוש שעומד לרשותו של כל אדם. ומדמויות האנשים הצעירים האלה יצרתי את "ליל העשרים".

ההצגה היא עלינו // נועה רבן על חברה במשבר

ההצגה ליל העשרים היא הצגה עלינו. על חברה במשבר. על משבר הזהות שלנו כחברה, על משבר התרבות בתוכנו, על אי האפשרות של הפרט להאמין בדבר אחד בלי לחוש בספקות. על היחיד מול הכלל. כל התופעות האלה קיימות מתחילתו של החזון הציוני. אך פעם לא חדלו מלהתקיים. היום בדיוק כמו אז.

הדמויות במחזה, חלוצי העלייה השלישית הנשכחת, הן בנות שמונה-עשרה ועשרים. ממש כמו בני גילם כיום, גם הן מלאות בהורמונים ובוערות מתשוקות, גם הן מאוהבות זה בזה ומנסות להרשים האחת את השנייה ולהיפך. חלקן מגיע לארץ מתוך מרד הנעורים והמשימה שלהן היא להוכיח לעצמן ולהוריהן את עצמאותן. אלא שהן עדיין מסוכסכות עם עצמן והמציאות המורכבת, על הקשיים שהיא מעמידה בפניהן, מכה בהן שוב ושוב.

מתוך הדינמיקה הקבוצתית המוצגת במחזה עולים נושאים כמו מאבק על מנהיגות, אהבה נכזבת, חוסר קבלה של השונה, השעיר לעזאזל, טובת הפרט מול הקבוצה... כל אלה הם הכוחות המניעים את חברי הקבוצה בלילה הארוך של העשרים לאוקטובר 1920, על מדרון ההר בביתניה - עילית.

רבים מאתנו תופסים את האידיאל כמחשבה רוחנית שאין לה קשר עם החומר, רעיון נעלה אשר במבחן המציאות בהכרח יתנפץ. כי הרי אידיאל לא נועד להתממש. אידיאל הוא רק סמן דרך. אבל גם אנחנו מבינים שאם יש משהו בתוך קבוצה של אנשים שרוצה לקחת את ההובלה הוא חייב לקום ולעשות מעשה שיוכיח שהוא אכן ראוי להנהגה... כך ניתן היה וניתן עדיין להגשים אידיאולוגיות שירשנו. מתוך כל הדברים הללו בחרתי

לספר את הסיפור הזה של חבורת צעירים שחלמו חלום יפה אבל גילו בדרך את אופיו המורכב של טבע האדם.

כשנפגשתי לראשונה עם קבוצת ה'חיפאית', היינו סקפטים לגבי מידת העדכניות של המחזה. מצד שני, הפקת הבכורה המיתולוגית של נולה צ'ילטון משנת 1976 הציבה לפנינו אתגר אמתי. הקריאה הראשונה של המחזה זכורה לי כחווייה ארוכה ומתישה אבל במשך הזמן, עם העבודה על המחזה, עולם שלם התגלה לנו בין השורות: הדינמיקה הקבוצתית הסוערת, הפחד מהמוות, להט להגשמת רעיונות ואידאות מלווה ביצרים סוערים... ואכן, במהלך תקופת החזרות חווינו חוויות מורכבות ומטלטלות שמהדהדות היטב בתוך ההצגה. ממש כמו חבורת החלוצים על מדרון ההר בביתניה - עילית: צחקנו, התפרקנו, נחשפנו, התגבשנו. מזג הנעורים של כולנו צף ונחשף; חבורה של צעירים החולמים להצליח, מאוד כמהים לאהבה, מאוד פגיעים.

הגענו למסקנה שהחיפוש והשאיפה לשינוי הופכת אותנו לחברה שלא תמצא "יש" מוגמר. אלא תמיד תהיה בדרך...ושההצגה ליל העשרים היא הצגה עלינו. על חברה במשבר.



חסד אברי הרוח // דוד (דולק) הורוביץ

"... על מרומי ביתניה היו קני נשרים ולרגלינו העמק והכנרת, שתכלת וירקות ממוזגים בה. והירדן הכחול והשדות הירוקים. קשה לפעמים לחיות על הפסגה. לא אחד מאתנו היה נסכף בהסתר אל השפלה. אבל חיינו היו נישאים וחופשיים. קני הנשרים היו לנו לסמל ועל כן, בגעגועינו על שיתוף היו גם געגועים על חופש, על עדה, המחוברת ברגש קוסמי של יחידים וגם כיסופים לפריצת המחיצות האחרונות בין אנשים, לטשטוש היחיד האינדיבידואלי, לבלתי אמצעיות מוחלטת. אחד הגורמים החיצוניים שקבע את אופייה של הקבוצה שעל פסגת גבעת ביתניה - עילית הייתה בדידותה הפיסית. הנקודה הייתה קשורה עם ביתניה - תחתית בשביל צר בלבד. ועם יבניאל בשביל עפר. הניתוק והבדידות יצרו תסביך של חטטנות עצמית. הם הגבירו את התסיסה הפנימית, את הקונטמפלציה (התבוננות) של קבוצה מוזרה זו, את האווירה המיוחדת של "אנחנו מול הנצח".

ביתניה דמתה יותר למנזר מבודד של כת דתית, למסדר אשר לו מנהיג כריזמטי ומערכת סמלים משל עצמו אשר פולחנו הוא פולחן הווידוי בציבור. אותו וידוי המעלה לפעמים בזיכרון ניסיונות של מיסטיקאים דתיים להתמודד עם אלוהים ושטן בבת אחת. הקשר בין אווירה זו להוויית קיבוץ פועלים חלוצי, בבחינת תא של תנועה בעלת יעדים חברתיים ולאומיים, היה מעורפל ולעיתים רופף. היה זה מסדר אברי הרוח המתענים לא רק בסיגופי הגוף, אלא גם בעינויי הרוח.

היה זה שיא התלישות מן החיים הממשיים, על תלאותיהם החומריות, מעין אסקיזם אל חיק הסבל הרוחני הכרוך בעמידה מתמדת במבחן של Momento Mori, באווירה הדחוסה של מסדר נזירים ללא אלוהים השקוע

בחיפושם וכיסופים, ללא מצפן. היה זה גרעין חברה העוסק, לפחות במופשט, בניתוף חוזר ונשנה של לוחות הברית של המוסכמות החברתיות, תוך שיכרון של עמידה כביכול מול בעיות הנצח. היו אלו חיים בצל מבחן מתמיד המביך ומעיק על אף רגעי התרוממות הרוח הכרוכים בו לעיתים.

הכול ידעו כי בביתניה מתחילים את הערב עם "השיחה", אותו וידוי בציבור ודו-שיח ממושך ומלא סבל על החיים, היחיד, החברה וכל אשר מעבר למציאות החיים היומיומית, האפורה והממשית. הייתה זו סעודה רוחנית עשירה למדי, אך מלאת סיגוף עצמי ללא תכלית. האווירה הייתה דחוסה ותובענית, במסדר נזירי ביתניה שרר אותו מחנק רוחני שהוא נחלת כל כת מסתורית ומתבדלת. ניכרה בו גם המתרחקות הנוצרת בין אנשים המסוגרים במחיצתם הבלתי משתנה, ללא הפריה רוחנית וחברתית מבחוץ ועוסקים בחטטנות נפשית הדדית שאינה פוסקת. השיחות נערכו באור למחצה, באווירה דחוסה, תוך מתח רוחני שגבול בסהרוריות חולנית. מיסטיקה זו, הלך רוח זה, חדרו לכל נבכי החיים של חברי הקבוצה מבלי להותיר ליחיד אף פינה נסתרת לעצמו. היחיד עמד לביקורת ולמשפט של החברה שלא נרתעה מגילויי אכזריות רוחנית.

מה שתואר בפי כמה מראשי הקבוצה כארוטיקה חברתית היה בו משום סובלימציה של יצרים טבעיים שתגלגלו והיו לתופעות נפש מורכבות אך תלושות כמעט לחלוטין מהמציאות. הייתה זו רוח המסדר הכופה עצמו על כל חבריו ואשר לא ניתן להסבירה במושגים אינטלקטואליים ורציונליים אלא בקטגוריות מיסטיות ודתיות בלבד."

מתוך "האתמול שלי", ספרו של דוד הורוביץ, איש ביתניה. הוצאת שוקן 1970





קדן אחת של רעיון חי שורפת את כל נְלִי העבדות // מאיר יערי

שדה. ומכל עורקיה יעלו מים לתוך הבאר. שם האספקלריה של השמיים, ובאספקלריה זו משתקפים זוג אנשים, נער ונערה: שני ראשים האוהבים הראשונים בהאי עלמא משתקפים בשמים שבבאר. כן אחי, בסבל נחפור בביצה ונמצא מים. ובאקט זה של חסד זכה תוכנו האדמה. נמצא האספקלריה של אהבתנו, אהבת שני אנשים, שלושה אנשים, ארבעה אנשים, - אהבה כל-יכולה וטבועה בשמי מטה אשר מתחת לרקיע הצמאה הבוקעת והרבה: שמים מאחורי הצימאון שבמצאיות...

פחד וספק מצפים לנו וכישלונות לרוב. גזע חזק נחוץ להתחלה זו. אל נחסוך אמת זו מן החלש. החזקים יבנו גשרים תוך מתח בנשמה. תוך התגברות על הבלתי-ידוע. עלינו לפלס דרך בגיהינום בגופנו שלנו. באכזבותינו, הוויותינו וסבלנו. . . דבר העדה מלכד את המפעל, מקנה לחיי הפרט עומק בהשיבו לו את המולדת ואת באר החיים. המולדת רק 'תתגלה' באמצעות העדה."

דברים אלו נלקחו מהטיטה שכתב מאיר יערי עבור קובץ 'קהל'תנו', דברים אותם גזר יערי עם פרישתו מהקיבוץ ונתגלו בשנת 1976. (ראה הוצאת קהל'תנו המחודשת עמ' 281)

"מתוך כאוס ספוג-עוני עולה קרן הבשורה, קרן אחת מאירה את גיא הצלמוות, קרן אחת של רעיון חי שורפת את כל כלי העבדות. האיש מושיט את ידו ומחבק את אחיו. ומן החיבוק – אל הריקוד ! ולא שכחה והנאה בלבד מחלחלות בריקוד זה – גם צער בו, צער והגות-לב לזהות. מה טוב האדם בשעת ריקוד זו – מסירות בו ועזרה: ממנו, מתוכו תיוולד העזרה ההדדית ! שמעו לי ולכם, אחי, הנה באה אלי אשתי ואתה יחד מתקרב אלי "רוח בשרה" (Leibesgeist – כך, במקור בגרמנית.) לא ! הוא אינו מתקרב. וכי יכול הרוח לצעוד בצעדי בשר? הוא יורד ממרומים על ראש החוטא : הוא בא וחודר לתוך הלב הכבד. רוח ביעותים, רוח רעיוניתנו, רוח אימנו – אמנו שעלי אדמות. מה לבן רוח-יונים זה ! אור טמיר הופץ על פני היונה. האור כה לבן, היונה כה ברה וצחורה. וכי יכולתי לעשות אחרת מאשר לצאת בריקוד?! כן, הנה הרוח השופע את ריקודנו, הרוח אשר האיש תבשרנו לי מתוך אחדות היונה הצחורה אשר בחיק הפראי של אם – האדמה.

הרוח הלבן המאיר יורד על ריקודנו הפראי. עתה הריקוד כה חשאי ובהיר. הבו תהילה לאם כל חי! הבו גאולה לנערותינו – עם ריקוד, בריקוד, בתוך הריקוד. היא בתוך העיגול. הנערה? ליבי! אם כן איפה, בואי, היכנסי לתוך החוג. נערה כפופה, בואי. תני חיים. חיים חדשים. תינוק וחיים. הרוח כובש לבבות פראים. רעבים. עליכם למצוא את האיש. הריקוד הגואל את כוח העזרה. וחודרי כוח זה נתמסר איש לאישה, ושלוכי יד ונפש נלך לקראת המפעל. המפעל הראשון יהיה חפירת אדמה. נחפור באר: נחפור באר עמוקה. עמוקה. נפתח את חיק האם הגדולה – האדמה. האם תחלץ את

מתוך: "בראנד" מאת הנריק איבסן

(ניצירתו של איבסן מזכרת במחזה בדברים שאומרות דמויותיהם של משה ושפרה. משה: "אבל אפרים: פי! הוא עלה לארץ בגלל רעיונות, סמלים!... בגלל בראנד של איבסן, ממש מיתוס מהלך על שתיים". שפרה: "אתה משחק את בראנד - הכול או כלום. חשבת - רק תגיע ותשתלט על הקבוצה. חודשיים אחרינו באת ומצאת אותנו חיים בלי מנהיג".)

בראנד: "לא! העזתי לקחת על עצמי את גאולת האנושות. זאת שליחותי. עלי לצאת מיד מעמק צר זה. לא אוכל ללחום את מלחמתי במקום הזה. (פונה ללכת. נעצר למראה אגנס יושבת על החוף)... במה את מסתכלת נערה? בנתיבו של הפיורד? אגנס: לא. לא בנתיבו של הפיורד ולא בנתיבו של העולם. שניהן סמויים עתה ממבטי. אבל אני רואה עולם אחר, גדול יותר, המתעצב כנגד האוויר. אני רואה אוקיינוסים ונחלים וקרן שמש חודרת את הערפל. אני רואה אור אדום, לוחט, רוחף על הפסגות. אני רואה מדבר ללא מצרים, עצי תמר גדולים, נעים ברוח הקדים ואין סימן חיים. זה כמו עולם חדש שזה עתה נולד ואני שומעת קולות אומרים: "עכשיו תינצלי או תאבדי לעד. שליחותך ממתינה כאן. הרימי המשא. את תקימי דור באדמה הזאת".

בראנד: "מה עוד?"

אגנס: (מניחה יד על חזה) אני חשה בכוח נעור בקרבי וחשה באל צופה כל מעשינו, חשה שהוא מביט למטה, מלא עצבות ואהבה. קול קורא: "עכשיו עליך ליצור, להיווצר. משימתך כאן. הרימי המשא".

בראנד: כן, בפנים, בפנים. שם הדרך, זה המשעול. בתוך האדם נמצאת האדמה שזה עתה נוצרה, המוכנה לזרע אלוהים. שם יש לחסל את הנץ המכרסם בכוח-הרצון. שם אדם חדש צריך להיוולד, מקום עלי האדמה שבה אדם יוכל להיות שלם. זוהי זכותו של האדם. לא אבקש יותר. להיות שלם!"

תרגום: יותם הראובני. הוצאת בית צבי 1984

"העזתי לקחת
על עצמי את
גאולת האנושות"



אפרים

בן עשרים. מנהיג החבורה. בעל בטחון עצמי וכריזמה. מאמין בכל לבו במיתוס שיבת עם ישראל לארצו ובצדקת דרכה של הציונות. בן למשפחה אמידה בווינה. הגיע לציונות כתוצאה ממרד נעורים באב קשה ושתלטן. שולל את החשיפה וההלקאה העצמית שמתחוללת בקבוצה אך לא מצליח למנוע אותה.

עקיבא

בן עשרים. אמן לשעבר. השתלם בגילוף עץ. איש הציונות הכוחנית ברוח "הידות השרירים". עלה ארצה בהתלהבות שדעכה עד מהרה. מציע לאנשי הקבוצה להמיר את החזון הציוני בחזון הקומוניסטי. מקיים יחסים בעלי גוון הומו-ארוטי עם נפתלי ושניהם קשורים באהבתם המשותפת לשפרה 'מלכת' הקבוצה.

משה

בן עשרים וחמש. המבוגר שבחבורה. מוצאו ממשפחה ענייה בגליציה. היה חייל בצבא האוסטרו-הונגרי במלחמת העולם הראשונה. חזר אחר שפרה אבל, בשל מוצאו הנחות, נדחה על ידי משפחתה. רגשי הנחיתות מהם הוא סובל יחד עם הטראומות שחווה במלחמה מובילים אותו להתגרות בתמונת העולם האידיאלית שאפרים מצייר ולהתעמת אתו על הנהגת הקבוצה.

נפתלי

הצעיר שבחבורה. בן שמונה עשרה בסך הכול. מציג עצמו כ'ליצן'. מוצאו ממשפחה טובה. נער רגיש ומיוסר, שופע חוש הומור משולב בביקורת עצמית הרסנית. עקיבא מהווה עבורו נקודת המשען בקבוצה. יחד אתו חולק את סוד אהבתם המשותפת לשפרה וגם סודות אחרים...

שפרה

בת עשרים ממשפחה בורגנית בבאדן שבגרמניה. עלמה יפה, המלכה הבלתי מוכתרת של הקבוצה. כל גברי הקבוצה סוגדים לה. כאקט של מחאה עלתה לארץ לאחר שהוריה דחו את הזיווג שלה למשה. משכילה ואינטלקטואלית. מוצאת מפלט מקשיי היומיום בספרי התקופה. מודעת ליופייה ולנשיותה.

מרים

דמות פשוטה ולא מורכבת. משכילה פחות משאר חברי הקבוצה. כנערה ובחורה צעירה האמינה באהבה חופשית אך לא כאידאל רעיוני אלא כביטוי לגיטימי ליצר. את אמונתה זו היא מגבילה לתקופה שלפני הקשר הקבוע אותו היא עתידה למסד עם אפרים עם עלייתם לקרקע במנסורין. דמותה היא הפחות מהפכנית מבין דמויות הנשים במחזה.

נחמה

האידיאליסטית שבחבורה. חיה בצלו של הרעיון ולאור תביעתו של האידאל. נוקשה. שומרת על תפיסות של שוויון מוחלט בין נשים לגברים. בחורה קשה ובלתי מתפשרת. מתנגדת לכל סוד, לכל קשרים אינטימיים בתוך החבורה. זוכה להערכת חברי הקבוצה אך לא לחיבתם, לאהבתם או... לתשוקתם.

ע"פ ספרו של אלון מלצר: 'ליל העשרים'



✨ מנאד לילה- עשרים



"בדם ואש יהודה נפלה, בדם ואש יהודה תקום!" // סיסמת ארגון השומר

"אום-ג'וני" // דגניה, הקיבוץ הראשון שהוקם בארץ.

"יום עבודה בכביש" // חברי קבוצת השומר היו עסוקים, בין השאר, בסלילת כבישים בצפון הארץ.

"גשעפטן" // עסקים ביידיש.

"אוונטורה" // הרפתקה

"האקספירמנט הציוני" // (בלגלוג) הניסוי הציוני. ביטוי המביע אי-אמון במעשה החלוציות.

השיר: "ילדי ההפקר" ("בין שלוש ובין ארבע") // במקור, נכתב על ידי נתן אלתרמן בשנת 1934 ובא לתאר את תופעת ילדי הפליטים שגדשו את רחובות תל אביב.

"העדה של סלמה לגרלף" // רמז לספר "ירושלים" של הסופרת השבדית זוכת פרס נובל. הספר מתעד את קורותיה של קבוצת מאמינים שבדית המגיעה לירושלים תחת הנהגתו של מטיף דת אמריקני.

"הכפר של טולסטוי" // בהשפעת האידאולוגיה הטולסטיאנית קמו ברחבי רוסיה כפרים של קהילות שניסו לקיים חיים פשוטים, ללא מעורבות של השלטון המרכזי.

"מנסורין" // בית אלפא של היום.

"השיחה" // טקס קבוצתי, שיחת נפש של כל קבוצת החברים.

"קווע-מיט-קוכן" // קפה ועוגה

"הקאווליר הציוני" // (בלגלוג) האביר הציוני

"אימפולסים סקסואליים" // דחפים מיניים

"בלמינה" // נקר, מוט ברזל המשמש לחציבה

"זאואר-קראוט" // כרוב כבוש

"בית בובות" // מחזה נוסף של הנריק איבסן

"בתולה סופרגייסטית" // כינוי גנאי המייחס יבשושיות נשית לפעילה למען שוויון זכויות בין הנשים לגברים.



נועה רבין //
עיבוד ובימוי



מאור ציב //
עיצוב תפאורה ותלבושות



קארין בראון //
קומאי //
עיצוב תפאורה ותלבושות



זיו ולושין //
עיצוב תאורה

במאית, שחקנית תאטרון, קולנוע וטלוויזיה ומנהלת את המעבדה לאמנות עכשווית – רדליין. בוגרת התיכון לאמנויות ע"ש תלמה ילון, סיימה בהצטיינות לימודים תלת שנתיים בסטודיו למשחק ע"ש ניסן נתיב בתל אביב, למדה בימיו בתאטרון המעבדה במוסקבה בניהולו של הבמאי אנטולי ואסילייב, השתלמה בתאטרון השמש בפאריז בניהולה של הבמאית אריאן מינושקין ובוגרת הקורס לניהול תרבות ואמנות באוניברסיטת תל אביב ולהב בניהולה המקצועי של נעמי פורטיס. ב- 2009 ייסדה את תאטרון דימונה ושימשה כמנהלת האמנותית של התאטרון עד שנת 2015.

מבין עבודותיה כבמאית: **סופה של בדיחה** בתאטרון הבימה, **גיבור מעמד הפועלים** בפסטיבל לתאטרון קצר, **בשידור חי** פותחים במה בבית לסין, **ג'שה פנילה דקי** בפסטיבל עכו ופסטיבל לתאטרון שביליון (צרפת), **אורקסטרא** בפסטיבל עכו בשיתוף המשכן לאמנויות הבמה בתל אביב, **קומדיה שחורה** בסטודיו למשחק ע"ש ניסן נתיב בתל אביב, **צירי דגים**, **גירסת הבמאי**, **ריליישניטי**, **ילד הכרובית** בתאטרון דימונה ועוד ועוד. עבדה בשיתוף פעולה אמנותי עם התאטרון CTH מהארלם ועם STAGES 7 מאטלנטה.

בוגר תואר ראשון במסלול לעיצוב אופנה ואמנויות הבמה ב"שנקר". מרצה במחלקה לעיצוב אופנה במכללת שנקר. בעל סטודיו לעיצוב וייצור תלבושות וכובעים. במהלך לימודיו זכה בפרס "סטנלי הלר לעיצוב מצטיין" וקיבל מלגה על עיצוב תלבושות מטעם "קרן שרת" לסטודנטים מצטיינים.

בין עבודותיו: בתיאטרון הבימה: **בארבו - שרים 90**, **דיבוקים**, **יוסף וכתונת הפסים המשגעת**, **נתתי לה חי**, **הסוחר מוונציה**, **ערי מדבר אחרות**, **הקמצן**, **אבא גוריו**. בתיאטרון החאן: **תהילה**, **הקומדיה של קלאנדרו**, **הצוענים של יפו**, **הדוד וניה**. בתיאטרון חיפה: **טיפול בטנגו**, **בת המלך**. בתיאטרון בית לסין: **טרטיף**. בתאטרון באר שבע: **רומיאו ויוליה** בפסטיבל ישראל: **אבא שלי לא ציפור**. להקת המחול הקיבוצית: **פוראמן מגנום**, **וכשהגיע לשמש**, **אקודום**, **אמבכלל**. האופרה הישראלית: **סינדרלה**, **רחמיו של טיטוס**, **רוסטר**. להקת פרסקו: **פולצ'ינה**, **הופלה**, **מאיץ חלקיקים**. להקת ורטיגו: **סילויה**. להקת קמע (בת-דור ב'ש): **האמת העירומה**, **שורל**. במת מיצג: **סיפורי סבתא**. בתיאטרון שלנו: **איה אווץ' אווה**. בתאטרון המדיטק: **הכבש ה-16**, **בגדי המלך החדשים** (בשיתוף להקת פרסקו), **אלף לילה ולילה**, **מופ ומוריס**. מרכז סוזן דלל למחול: **מוננגר**, **וונדרלנד**. זוכה פרס ראשון על עיצוב תפאורה ותלבושות בפסטיבל עכו לשנת 2015 - "יאבאלק". זוכה פרס יידידי הבימה לשנת 2014 על עיצוב תלבושות להצגה - "הסוחר מוונציה". זוכה פרס התאטרון לשנת 2014 על עיצוב תלבושות להצגה "הקומדיה של קלאנדרו". זוכה פרס התיאטרון לילדים ונוער לשנת 2008 על עיצוב תלבושות להצגה: "איה אווץ' אווה". פרס ראשון בפסטיבל חיפה להצגות ילדים לשנת: 2009, 2010, 2014.

בוגרת המגמה לעיצוב במה במכללת סמינר הקיבוצים (2015). בוגרת תואר ראשון BA, החוג לתיאטרון, אוניברסיטת תל אביב (2010).

עיצוב תפאורה ותלבושות להצגות: **שש נפשות מחפשות מחבר** בבימויה של רינה ירושלמי, **אחת לדרך**, **רוברטו צוקו**, **עין לטושה** - סמינר הקיבוצים. **כדורגל זה לא משחק לבנות** - התיאטרון העירוני הרצליה. השתתפות בתערוכות: **הקוואדרנלה של פראג** - ביתן הסטודנטים 2015. **מייצבים והשראות ע"פ מחזותיה של ענת גוב ז"ל** - תיאטרון הקאמרי. מתמחה בעיצוב תלבושות ועובדת סטודיו מאור ציב בפריקטים הבאים: **יאבלק** - פסטיבל עכו 2015 (הצגה זוכת הפסטיבל ופרס העיצוב), **מרי לו** - הדרן, **רומיאו ויוליה** - תיאטרון באר-שבע, **אבא גוריו** - הבימה, **הדוד וניה** - תיאטרון החאן, פרסומת בישום ולקים - סופר-פארם. עיצוב חלל לפסטיבל "**במה לבנה**" ו"Smallbama" באוניברסיטת ת"א (2010). מפיקה ומשתתפת בסדנה המארחת את מעצבת הבמה השוודית Anna Gizla מטעם אוניברסיטת ת"א. מפיקת "פסטיבל תלוי במקום 2" מופעי תיאטרון, פרפורמנס, מחול ומוזיקה בחללים שונים ברחבי ת"א.

בוגר סמינר הקיבוצים.

עיצובים בתיאטרון: **אח אח בום טראח**, **סיפורי גילגמש** (זוכה פרס התאורה פסטיבל חיפה 2003, 2009), **אישה בחולות** (תיאטרון יפו, זוכה פרס התאורה בקיפוד הזהב 2006), **נשים זרות** (תיאטרון יפו, זוכה פרס התאורה בקיפוד הזהב 2007), **החוטם**, **כוכב יאיר**, **ארץ חדשה**, **הסוחר מוונציה**, **לא אשנא**, **השבועה**, **הקמצן**, **אלוהים מחכה בתחנה**, **חשמלית ושמה תשוקה**, **יהוא**, **עשר דקות מהבית**, **יחסים מסוכנים**, **קוריולונוס** ("הבימה" 2009-16), **הקסם של אורנה** (תיאטרון אורנה פורת 11-2010 זוכה פרס תאורן הצגות הילדים), **אופרה: דיידו ואניס**, **היובל**, **פונדק הרוחות**, **אפולו ודפנה** (אופרה קאמרה 15-2010), **ערבה** (תיאטרון נוצר 2011 זוכה התאורה בפרס קיפוד הזהב 2012), **המכשפה בבית ממול** (תיאטרון המדיטק 2014, זוכה פרס התאורה פסטיבל חיפה 2012), **מלאכת החיים**, **סיפור ישן חדש** (בית לסין 14-2012), **משהו למות בשבילו**, **בומרנג**, **זוג פתוח** (תיאטרון חיפה 15-2012), **החיים בשלוש גרסאות**, **המחברת הגדולה**, **רודף העפיפונים**, **חוות החיות** (תיאטרון גשר 15-2013), **הכל בגן**, **חבלי משיח**, **רק אתמול נולדה**, **בין חברים**, **הצעה מגונה**, **רומאו ויוליה**, **פרק ב'**, **הרולד ומוד**, **גרין מייל** (תיאטרון ב"ש 15-2013), ועוד...



אופיר נהרי // מוסיקה

שחקן תאטרון, קולנוע וטלוויזיה/ במאי ומוזיקאי, בוגר הסטודיו למשחק ניסן נתיב תל אביב. שירת בלהקה צבאית, קיבל הכשרה כליצן רפואי.

שיחק בהצגה: **צינורות -** תיאטרון החאן בירושלים. סרטי הקולנוע. **זוגיים דמה ורימון הזהב.** 2009-2014* שחקן ומוזיקאי בתיאטרון דימונה בניהולה האמנותי של נועה רבן. שיחק בהצגות: **צירי דגים, האומר כן האומר לא, ילד הכרובית, שלג ויער, גרסת הבמאי, דונליאלה.** יצירות עצמאיות: **מופע המחול צהלולים** במסגרת פסטיבל המחול דימונה, הצגת הליצנות **קשקושים** (זוכת פרס שני בפסטיבל תיאטרונטו 2015), **המופע אפאחדבשומקום.** במאי בלהקת הקרקס **"TEMAKARYS"**, במאי ומורה בבית ספר לקרקס בישראל **"סנדסיאל"** בניהולה האמנותי של סנדרה אמסלם. 2015-16 מביים ומשחק את **דיוניסוס-מחזה הבקכות**-מאת אוריפידס שבתיאטרון "7 STAGES" שבאטלנטה ארה"ב, מלמד תיאטרון פיזי, ליצנות ומשחק באוניברסיטת Kennesaw שבאטלנטה. כתב מוסיקה להצגות: **האומר כן האומר לא, ילד הכרובית, גרסת הבמאי** (במסגרת ההפקה כתב, ביצע והלחין חלק מהיצירות בשיתוף פעולה עם סינפונייטת באר שבע בניצוחו של דורון סלומון), **דונליאלה, אפאחדבשומקום.** בנוסף כתב מוזיקה להפקות מקור **מפתח בחלון** מאת ישי בן משה, **אמא של דיקטטור** מאת מיכל סבירוני, **קוביוסטו** מאת "סנדסיאל". העביר סדנאות אמן לתיאטרון פיזי, משחק, ליצנות: בתיאטרון "7 STAGES" אטלנטה, אוניברסיטת חיפה, "סנדסיאל" בית הספר למחול תאטרון וקרקס, אוניברסיטת Kennesaw אטלנטה, להקת המחול Staibdance שבארה"ב.



חנן ביטון // מוסיקה

מוזיקאי והנדסאי קול. בוגר מכללת ספיר להנדסאים.

בין ההצגות שהפיק מוזיקלית: בתיאטרון דימונה: **גרסת הבמאי, דונליאלה.** קרקס סנדסיאל: **עששיות, קוביסטו.** אופיר נהרי: **אפאחדבשומקום, צהלולים, קישקושים.**



סער מגל // כוריאוגרפיה

כוריאוגרפית ובמאית.

למדה בתלמה ילין ובלאבאן סנטר שבלונדון. יוצרת עבודות תאטרון מחול באירופה, ארה"ב וישראל, אותן היא כותבת, מביימת ומכרגרפת. ביצירותיה משתתפים רקדנים, שחקנים, מוזיקאים, זמרים ואמנים פלסטיים. מגל יצרה באופרה של מינכן, רוטה פבריק ציריך, קאמפנאגל האמבורג, סופיינסאלה ברלין, אנסמבל בת שבע, מרכז סוזן דלל ועוד. כמו כן יצרה תנועה לאופרות, הצגות ומחזות זמר במוסדות כמו האופרה של פריז, האופרה של מדריד, תיאטרון השאנז אליזה פריז, האופרה של ווארשה, תיאטרון קפיטול וורוצלב, טונילגרופ אמסטרדם, תיאטרון מהאט מוסקבה, האופרה של בריסל, הקאמרי, תיאטרון באר שבע, הבימה ועוד. לימדה תנועה, מחול עכשווי, אימפרוביזציה וקומפוזיציה של התנועה באוניברסיטת הארווארד בבוסטון, האוניברסיטה של שיקגו, בית צבי, הסטודיו של יורם לוויןשטיין, בית הספר לתאטרון חזותי בירושלים, מרכז ביכורי העיתים, ועוד.



נוען אליאל // שודרת במאית

למדה ב"מדרשה"- בית ברל לימודי אמנות וחינוך.

בין עבודותיה כעוזרת במאי: תיאטרון הקאמרי: **חברים של חברים** בבימויו של הלל מיטלפונקט, **גורודיש** בבימויו של הלל מיטלפונקט, **יהודים רעים** בבימויו של עמרי ניצן. תיאטרון חיפה: **הרפתקאות חמור שכולו תכלת** בבימויו של שי פיטובסקי, בהשתתפות שחקני 'החיפאית'. עוזרת במאית לרקפת לוי בהצגה קרקירה. עוזרת במאי לרוני ניניו במופע יחיד של שלמה בראבא.



קרן אביד



ארד ניסון



נננה מאור



חיתל ניר

שחקנית קבוצת "החיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגרת "בית הספר לאמנויות הבמה סמינר הקיבוצים" 2004. בוגרת ביה"ס לכתיבה ותסריטאות של שלמה מושקוביץ'. במהלך השנים השתלמה בסדנאות בתחום הקולנוע והתיאטרון. זוכת מלגות קרן אמריקה ישראל לשנת 2003-2001, מלגת סמינר הקיבוצים 2003 ובציון לשבח מטעם משרד החינוך.

השתתפה בהצגות: תיאטרון חיפה: תופעות לוואי, תש"ח, איזראל ד'ורנאל, משהו למות בשבילו, בת מלך, מיץ מיץ לימונדה, הרפתקאות חמור שכולו תכלת. תיאטרון הבימה: המדריך לחיים הטובים, ארגו, שוברים שתיקה. תיאטרון באר שבע: איזבלה. תיאטרון ערבי עברי: חורף בקלנדיה. תיאטרון צוותא: היה כל כך חם. תיאטרון תמונע: דון פרלימפלין ואהבתו לבליסה בנן ביתו. תיאטרון אורנה פורת: אניהו. בקולנוע ובטלוויזיה: האישה באפור - ערוץ 1, עולם מושלם - ערוץ 2. בסרטים קצרים: גודש, נקודה עיוורת. בפרויקט סוטה, פרויקט אומנות בינ"ל. ובקליפים של רמי פורטיס, אסף ארליך ועדי הראל. השתתפה בפרויקטים שונים של דיבוב קריינות והנחייה. כתבה ושיחקה במחזה יובי 34 במסגרת פסטיבל תאטרון קצר 2015.

קורות חיים שחקנים

שחקן קבוצת "החיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגר לימודי משחק בסמינר הקיבוצים, תל אביב (2014).

השתתף בהצגות: תיאטרון חיפה: הרפתקאות חמור שכולו תכלת. סמינר הקיבוצים: חתונת הדמים (החתן, הפקת שנה ג'), גאולה מאת חנוך לוין (המדולדל, האדיר, הפקת שנה ג'). תיאטרונטו: נאומים ששינו את העולם (ג'ון קנדי). הפקה מקורית: זה תלוי מאת נועה לב. עבודותיו בטלוויזיה: תשדירי עטיפה ערוץ 3, פרסומת למשביר לצרכן, פרסומת לנייר חדרה. רדיו: 2008-2003 הפקה, עריכה והגשה של תוכנית רדיו שבועית ויומית. מלגות: 2012 זוכה מקום שני ערב מלגות שירה ע"ש אוהלה הלוי, 2013 זוכה מקום ראשון ערב מלגות ע"ש שמואל בונים, 2013 זוכה מקום ראשון ערב מלגות שירה ע"ש אוהלה הלוי, 2013 זוכה מלגת קרן שרת - קרן התרבות אמריקה ישראל בתחום התאטרון, 2014 זוכה מקום שני ערב מלגות סצינות ע"ש מלי מיד. 2014 זוכה מלגת הצטיינות בלימודי משחק בסמינר הקיבוצים ע"ש אלי ליאון. מנהל מוסיקלי של שלושת להקות הנוער הייצוגיות בקרית ים וכן הצגות קהילתיות ומופעי סיום י"ב (עיבוד, שירות, פלייבק, הקלטה) הנחיית המופע המרכזי ביום העצמאות שנתיים ברצף בקרית מוצקין.

שחקנית הקבוצה "החיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגרת לימודי משחק בבית צבי (2014).

השתתפה בהצגות: תיאטרון חיפה: הרפתקאות חמור שכולו תכלת. בית צבי: בית ברנרדה אלבה מאת פדריקו גרסיה לורקה (בתפקיד מריה חוספה) אזמי ושז בטירוף מאת שרה דניאלס (בתפקיד אזמי), המתלבט מאת חנוך לוין (בתפקיד שפק). תפקידים במסגרת הלימודים: זמן ומשפחת קונווי מאת ג'יי בי פריסטלי (גברת קונווי) דון ז'ואן חוזר מהמלחמה מאת אדן פון הורבאט (אם, כוכבנית, זונה) יחסים מסוכנים מאת כריסטופר האמפטון (המרקיזה דה מרטיי). זוכת מלגת תיאטרון אטי שטח. 2012-2011: משחק מול מצלמה - חי שניא, שרון אלכסנדר.

שחקנית הקבוצה "החיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגרת ביה"ס למשחק "סמינר הקיבוצים". מלגת אלי לאון מצטיינת מחזור 2014 בעקבות ביצוע תפקידיה השונים. מלגות שונות על ביצועי מונולוגים וערבי שירה בתקופת הלימודים בסמינר הקיבוצים. השתלמה בסדנאות רבות בארץ (סדנה למשחק מול מצלמה עם רם נהרי, לימודי אמפרוביזציה אלונה פרץ, סדנת קרקס ערן לביא, סדנת מחול מודרני בקבוצה ביפו, לימודי פיתוח קול ושירת מקהלה).

השתתפה בהצגות: תיאטרון חיפה: הרפתקאות חמור שכולו תכלת (מזל). תיאטרון תמונע: זה תלוי יצירה מקורית (המרצה). תיאטרון יפו: חיי המיתם חנוך לוין, תיאטרון מחול (אשה מתה). תיאטרון הקאמרי: גאולה חנוך לוין (סדרת תפקידים קומים: מחלול ניסים, ליצן, מלאך ראשון). תיאטרון הבימה: מופע מקפצה. תיאטרון ערבי עברי: פסטיבל תאטרונטו 2014: נאומים ששינו את העולם (אמל'ן פרנקהרטס). תיאטרון חולון: פסטיבל אשה 2014: יוליה מאשה ברנרדה ופלוזיקה (ליצן). בטלוויזיה: פרופיל 64 במסגרת ביה"ס למשחק- חתונת דמים (הכלה), המאהב (שרה), אופרה בגרוש (לוסי), פסטיבל תאטרונטו 2012 הייד פארק לשלום (היילה סילאסי). דוברת אנגלית וספרדית.

שחקני קבוצת ה"חיפאית"

אדז שהדנני



שחקן קבוצת ה"חיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגר הסטודיו למשחק של ניסן נתיב 2010.

השתתף בהצגות: תיאטרון חיפה: איזראל ז'ורנאל, תש"ח, משהו למות בשבילן, בת המלך, מיצ מיצ לימונדה, הרפתקאות חמור שכולו תכלת. תיאטרון הסמטה: אללה בית"ר (זוכת פרס המחזה הטוב ביותר- קיפוד הזהב). תיאטרון הקוביה: הלב הנורמלי (זוכת פרס המחזה הטוב ביותר- TLV2015). פסטיבל עכו: לץ פליי. פסטיבל בת ים: דלתות (ההצגה הזוכה בפסטיבל). פסטיבל תיאטרון קצר צוותא 2015: יובי 34. תיאטרון פלייבק: החברה מאיכלוב. בקולנוע: בצידי הדרך (תפקיד ראשי), ילד טוב ירושלים, (רועי פלורנטין), החטאים (אבי נשר). בטלוויזיה: ג'וני ואבירי הגליל (yes), אורי ואלה (הוט), יצאת צדיק עונה 5 (קשת), סדרת מערכונים עם אורי גוטליב טקס מלכות היופי (רשת).

רון דינער



שחקן קבוצת ה"חיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגר ניסן נתיב ירושלים 2001.

השתתף בהצגות: תיאטרון חיפה: תופעות לוואי, איזראל ז'ורנאל, תש"ח, משהו למות בשבילן, בת המלך, מיצ מיצ לימונדה, הרפתקאות חמור שכולו תכלת. תיאטרון מרא"ה: בלדה ליוסף, הפצצה יקירתי, הנסיך הקטן, מספרים אהבה, טומג'ה – הטעיה קטנה. תיאטרון הסמטה: הקהל, מרד המתים. הצגה בברים בהפקה עצמית: שיחות עם הברמן. פסטיבל תיאטרון קצר: שטחים ופרידות. בקולנוע: הקן המתרוקן – ארגנטינה, אנחנו לא לבד. בטלוויזיה: תיק יהלום – סדרה בערוץ לוגי, מעצר בית בערוץ 2.

ולדיסלב
פסחוביץ'



שחקן קבוצת ה"חיפאית" של תיאטרון חיפה. בוגר ביה"ס למשחק "אימפרו" - ביה"ס למשחק בקולנוע וטלוויזיה.

השתתף בהצגות: תיאטרון חיפה: מיצ מיצ לימונדה, הרפתקאות חמור שכולו תכלת. הצגות ברוסיה: פשפש, אילוף הסוררת, רומאו ויוליה, המלך ליר, המלט, בגדי המלך החדשים. תיאטרון הערבי עברי: אספני הבדידות. אוניברסיטת תל אביב: עניין של גברים. תיאטרון נדנדה: בגדי המלך החדשים. צוותא: אספני הבדידות, סיפור לא נורמלי. אימפרו: המים זוכרים. בקולנוע: נטישה, אנטי ירוס, חלפים, המאבק 16, סקייפ (זוכה מקום ראשון בפסטיבל אימפרואקשן), מושיק (זוכה מקום שלישי בפסטיבל אימפרואקשן).



תיאטרון חיפה הצוות שלנו

דירקטוריון תיאטרון חיפה | יו"ר: ישראל סביון
חדווה אלמוג - מ"מ ראש העיר, רו"ח שאול ד'אנג'לי, ירון פיינטון, ד"ר אסתי גולן, אביבה שש, ערין עאבדי- זועבי, משה פרץ, רבקה איזיקוביץ' יועץ משפטי

עו"ד שלמה כרוב
ועדת ביקורת | יו"ר: רו"ח אילן פרוינד
רו"ח מרי סבג

מנכ"ל ניצה בן צבי
מנהל אמנותי משה נאור
רו"ח מבקר רו"ח זאב שלום
מבקר פנים רו"ח יום טוב בילו

שחקני תיאטרון חיפה
סלים דאו, יוסף אבו ורדה, יואב בר לב, רון ריכטר, ארז שהרבני, קרן אור, ארז ביטון, מיטל רז, ולדיסלב פסחוביץ', נגבה מאור, לאורה ריבלין, טלי אורן, מיקי קם, אמיר הלל, נילי צרויה, שרון צור, דור אוחיון בר-נתן, אלינור אהרון, דודי גזית, יהודה נהרי, יוסף אלון, יפעת כהן, נעה גודל, לירון בן שלוש, ישי גולן, אוהד קנולר, דביר בנדק, שלומי קוריאט, אלמה דישי, שרון אלכסנדר, ג'יל בן דוד, חן אמסלם, דורון בן דוד, אורי גבריאלי, שושה גורן, חאולה דיבסי, מתן זרחיה, חנאן חילו, ג'סאן עבאס, אפרת ארנון, לירית בלבן, נינה קוטלר, גלי אשכנזי, אלברט אילוז, אריה מוסקונה, יוגב יפת, פז מגן, איציק כהן, רמי הויברגר, דובלה גליקמן, יעקב דניאל, מוריס כהן.

עוזרת מנהל אמנותי יואלית אליכין
דרמטורג **עמיר קליגר**
מזכירת התיאטרון **ורדית כהן**
מנהלת שיווק **מיכל הללי**
מנהלת מכירות חוץ ומחלקה חינוכית **גילת סלע**
תקשורת שיווקית ותוכן **עדי רונן**
דוברות ויחסי ציבור **בירן תקשורת**
מנהל טכני **עופר טל**
מנהל הפקות ומנהל ייצור **דור שלום**
קב"ט **שושני מרקוביץ'**
חשבת **רקפת בלומנפלד** מ"מ **יעל לאופר**
הנהלת חשבונות **מרינה גנדין**
תפעול במה **שמואל מיכאלוב**, **ואלרי זסלבסקי**, **מיכאל ניבוטובסקי**, **דימיטרי סקרינקה**, **עוז שליין**, **טימותי סליצקי**
סאונד **ניסים טוויטו**, **גיאי וילינסקי**, **דודי עשור**, **יוסי דולב**
חשמל ותאורה **חואן כהן**, **יוסי זוהר**, **ניר ריקון**, **אלי אשכנזי**, **לירן אופיר**, **דימה אלטמן**, **רומן אורין**
הלבשה **לובה גלפרין**, **ויקי אזולאי**, **סשה צ'רנין**
מתפרה **סרגיי קאשין**
איפור ופאות **לודה גולדברג**, **טניה שפק**
אביזרים **ענת זמיר**, **דנה פוקס**, **סשה קלמיקובה**
מנהלי הצגה יואלית אליכין, דור שלום, ענת זמיר, עמליה זכריה

ניקיון ואחזקה **קלרה זינגר**, **נדיה בונדורנקו**
שירות לקוחות ומנויים
יובל יאירי - אחראי מחלקת שירות לקוחות
רמי אלקסלסי - אחראי מחלקת מנויים
ליאת אזרזר, **אתל בר אור**, **רועי דגן**, **נורית דרייפוס**, **מתן טושק**, **הדס יוסיפוביץ'**, **אבי כוכבי**, **אסי נחום**, **עדי טושק**, **אורלי קוטיק**, **מיטל טובל**
דיילים
אחמ"שים: **אסף ברנשטוק**, **אלמוג קדושים**, **רעות שטרנברג**, **אביטל פרימט**, **בועז אלישיב**.

שמוליק לונדון, **מור סביון**, **אנה לוי**, **אור אביב**, **עינת רודמן**, **שיר ברנסון**, **לי בכר**, **רונה אסולין**, **הלנה גולדמן**, **בן טלמור**, **טל פרג'ון**, **גל כפרי**, **רז כהן**, **יערה נורי**, **צליל שמחון**, **מריה סטרקין**, **טלי שוורץ**, **אלכס שטיינמן**, **גילי אשל**, **פאדי חאג'**, **ניצן שטרן**, **לימור ארמה**, **עמית וינר**, **ליאל כהן**, **טלי ביסקר**, **מתן גרנר**, **חלי הרשקוביץ**.



The Night of the Twentieth

By Joshua Sobol

Stormy drama about passions, fears and love

In the year 1920 a group of idealistic young Jews experiences a night of existential crisis as they prepare to move into Manssurin to set up a Kibbutz, give birth to a new settlement and a new improved world. But every birth begins with night of love and ecstasy. Manssurin lands are occupied by Arab farmers and can lead to heavy fights. The fear of possible death is flooding over other fears, ideological and personal debates, motivates mental vortices and intense sexual urges, and causes all members of the group to be exposed to each other as never before. Questions like individual against group, values, love and... sexuality. As sun rises, they discover that the realization of their shared dream will compel them to overcome together the doubts of each one of them, to bridge ideological gaps and find their inner place, where they can love themselves and the group.

Adaptation and Direction **Noa Raban**

Scenery and Costumes Design **Maor Zabar**

Co-designer **Karin Brauner Comay**

Lighting Design **Ziv voloshin**

Music **Ofir Nahari, Matan Biton**

Choreography **Saar Magal**

Assistant to the Director **Cnaan Eliel**

Cast:

Keren Or, Erez Biton, Negba Maor, Meital Ner, Vladislav Peysahovich, Ron Rychter, Erez Shaharabany

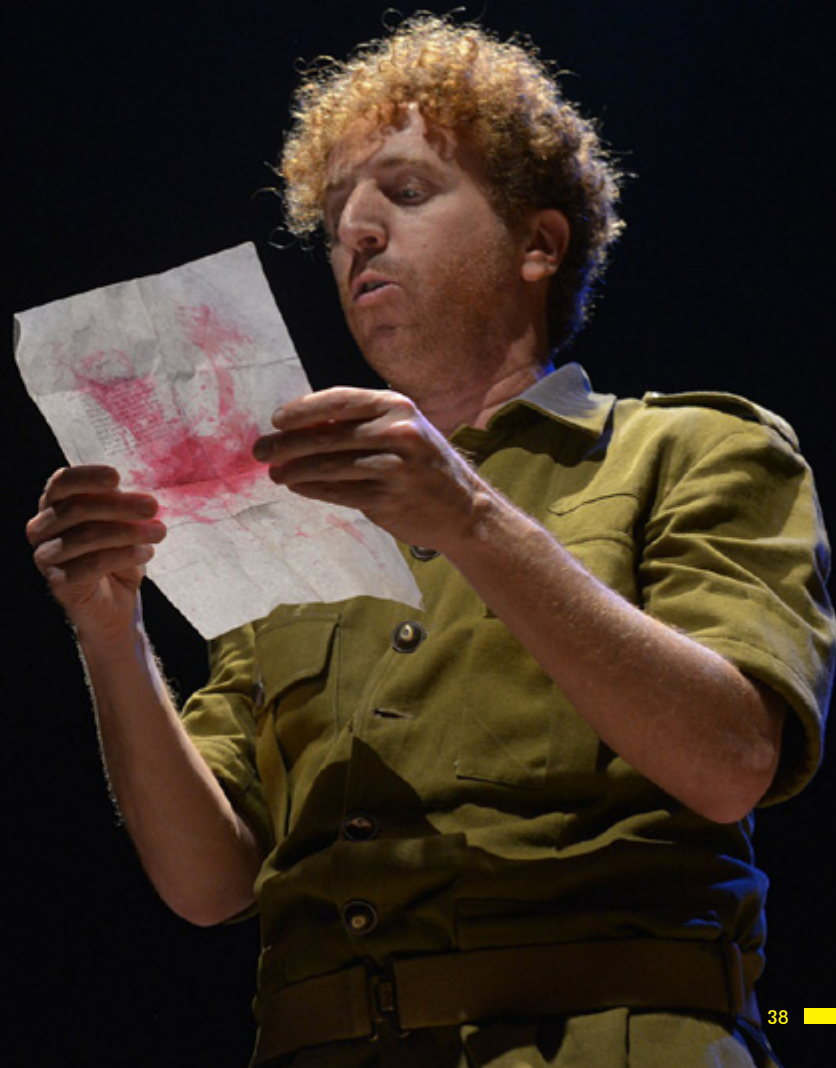
First Performance: **14.4.2016**

The show last 1:20 h without interval



לזנן השומרים והשומרות שנפלו ומתו בארץ או בדרך אליה.

אויפר הזב — קלוציב (פליציה), נרצה בביתנו-עלות.
 ילומי משה (ליטר) — לבוב (פליציה), נרצה בפי.
 כנפי מאיר (פליגלמן) — רדום (פולין), מת מקדחת ודלקת חמה.
 איזנברג סבה — לבוב (פליציה), מתה מטפוס וקדחת.
 ביטנר יולמית — קרקוי (פליציה), מתה מטפוס.
 חבר מאיר — לבוב (פליציה), מת מטפוס וקדחת.
 גייד מרים — ביברקה (פליציה), מתה מטפוס.
 פינק צבי — פשמישל (פליציה), מת מטפוס.
 ציון צפורה — לבוב (פליציה), מתה ממחלת הריאות וקדחת.
 שמואל גדליהו — לודו (פולין), מת מטפוס.
 שפירא זאב — נרשא (פולין), נהרג במקרה ברחובות.
 רגל משה — טרנוב (פליציה), אבד את עצמו פתח בנרת.
 אבד נתן — אינסברוק (אוסטריה), אבד את עצמו בביתנה.
 בל יוסף { קולומיה (פליציה) נרצחו בסלובודקה-ליטנה
 רוטנברג צבי { מנסטרז'סקה (פליציה) בהתבוננם לעלות ארצה.
 פרסר שמואל



רח' פבזנר 50, חיפה, מיקוד 3313436
טל': 04-8600500 | פקס: 04-8600575
אתר התיאטרון: www.hti.co.il
אתר פסטיבל הילדים: www.haifakids.co.il
משכן התיאטרון ע"ש מאירהוף
The Joseph & Rebecca Meyerhoff Theatre of Haifa